

Generel orientering vedrørende Tasiilaq set fra et MI-perspektiv

Denne orientering har til formål at gøre rede for de forhold der gør sig gældende for Forvaltningen for Børn og Familiers (Her kaldt "Forvaltningen") arbejde i Tasiilaq i perioden juli-oktober, set både fra et samfunds-, myndigheds- og foranstaltningsspektiv. Tasiilaq har i perioden fortsat været præget af stor mediebevågenhed og øget politisk opmærksomhed.

Interne organisatoriske ændringer

Som den største kommune i Grønland, skal Kommuneqarfik Sermersooq betjene et område med stor befolkningsmæssig spredning. Børne- og Familieforvaltningen i Tasiilaq har hidtil kunne mærke den store geografiske afstand til ledelsen i Nuuk, som har siddet med den beslutningsmæssige kompetence i forhold til myndighed og foranstaltning. Den fjerne ledelse har gjort det vanskeligt at organisere arbejdet på en forsvarlig måde, og ført til mindsket effektivitet når der skulle træffes beslutninger lokalt.

For at imødekomme denne udfordring, har man indført en organisatorisk ændring i form af oprettelse af en ny MI-chefstilling i Tasiilaq. Det er her lykkedes at ansætte Lene Warwick, som tiltrådte stillingen pr. 1. september. Den nye MI-chef har samme beslutningsmæssige kompetencer som forvaltningens to fagchefer i Nuuk.

Hjælp fra Danmark

Som Børne- og Familieudvalget allerede er orienteret om, modtog Kommuneqarfik Sermersooq d. 14. august et påbud om iværksættelse af socialfaglige undersøgelser i børnesager fra Tasiilaq, samt udarbejdelse af manglende handleplaner. Der fokuseres i påbuddet på sager hvor der er truffet beslutning om iværksættelse af socialfaglige undersøgelser før d. 1. maj 2019.

Forvaltningen for Børn og Familier har, på vegne af Kommuneqarfik Sermersooq, fået en frist på 4 måneder til opfyldelse af de i påbuddet beskrevne krav.

Forvaltningen har vurderet at det ikke har været muligt at opfylde påbuddets krav med de allerede eksisterende personaleresourcer. Forvaltningen har derfor indgået et samarbejde med Socialstyrelsen i form af modtagelse af en hjælpepakke fra den danske regering. Som en del af hjælpepakken, er 8 danske socialrådgivere sendt til Grønland med henblik på udarbejdelse af de manglende socialfaglige undersøgelser. De 8 socialrådgivere ankom d. 7. oktober og skal være i Grønland til udgangen af december. Det organiseres således at 4 socialrådgivere får hovedsæde i Nuuk hvor de udarbejder undersøgelser på baggrund af oplysninger sendt fra Tasiilaq. De resterende 4 sagsbehandlere er sendt til Tasiilaq hvor de skal udarbejde socialfaglige undersøgelser lokalt i Tasiilaq.

Derudover har Forvaltningen benyttet det eksisterende udvekslingssamarbejde med Aalborg Kommune, til at modtage to sagsbehandlere i Nuuk, med henblik på at understøtte udarbejdelsen af socialfaglige undersøgelser.

Sagsarbejde

På trods af det store fokus på sagsbehandling af sager fra Tasiilaq, oplever forvaltningen stadig et stigende antal sager. Dette skal ses i lyset af den øgede opmærksomhed på det sociale område, som gør at flere borgere sender underretninger om bekymringer for børn og unge. I takt med at der

udarbejdes flere socialfaglige undersøgelser, vokser behovet også for flere indsatser i form af støtteforanstaltninger. Som følge heraf, vil der i perioden januar-april 2020, som en del af hjælpepakken fra Danmark, komme yderligere 2 medarbejdere som vil bistå behandlingsarbejdet, heraf 1 psykolog og en familiebehandler. Den nytiltrådte MI-chef i Tasiilaq vil i den næstkommende periode påbegynde gennemgangen af igangværende sager i Tasiilaq og vurdere behovet for diverse indsatser.

Der opleves fortsat et stort behov for at anbringe børn, og det forventes ikke at blive mindre når alle de manglende socialfaglige undersøgelser er færdigudarbejdet. En øget ressourcefordeling på indsatsområdet kan derfor blive nødvendig i den kommende tid. Det er dog vigtigt at påpege at en del anbringelser vil kunne undgås, såfremt de rigtige indsatser er til stede. Det kunne for eksempel være styrkelse af ungeindsatsen, hvor man ville kunne yde støtte til forældre der er opgivende omkring teenagekonflikter.

Forebyggelse og behandling

Forvaltningen overvejer løbende hvordan man kan forbedre støtteforanstaltningsudbuddet i BFC Tasiilaq. Den lokale ledelse har igangsat et arbejde der går ud på at kortlægge og udvikle nye støtteforanstaltningstiltag.

Af diverse tiltag, har BFC i perioden afholdt kursus i familierådslagning for lærere og socialrådgivere på skolen i Tasiilaq.

Det tværsektorielle samarbejde mellem Kommuneqarfik Sermersooq, Grønlands Politi og Grønlands Sundhedsvæsen, som har fokus på forebyggelse og behandling af seksuelle overgreb blandt børn og unge, er gået ind i sin næste fase. Ledelsen i Nuuk har været i Tasiilaq med henblik på at præsentere og implementere den allerede vedtagne beredskabsplan. En beredskabsplan som skal benyttes af al fagpersonale der arbejder med børn og unge, og som får mistanke eller viden om seksuelle overgreb. Der blev afholdt seminar for alle relevante, kommunale instanser, samt politiet og sundhedsvæsenet. Beredskabsplanen blev taget godt i mod af deltagerne, og det blev budt velkommen at få indført fælles procedurer på området. Der blev efterfølgende lagt op til nedsættelse af en koordinationsgruppe hvis første opgave bliver at få samrådsmodellen (beskrevet i Beredskabsplanen) til at fungere i Tasiilaq.

Næste skridt i det tværsektorielle samarbejde kommer blandt andet til at betyde flere kurser til medarbejdere i forhold til hvordan man bedst håndterer børn og unge der har været udsat for overgreb.

Derudover er der på forebyggelsesområdet stor fokus på emnet "seksuel sundhed", hvor man vil kunne mærke en forstærket indsats i de kommende år.

Den personalemæssige situation

På det ledelsesmæssige plan, er organisationen i Tasiilaq blevet styrket via tiltrædelse af en ny MI-chef for BFA og BFC samlet, samt en ny behandlingsleder for BFC. Teamleder-stillingen for BFA er stadig ikke besat, ligesom der fortsat er vakante socialrådgiverstillinger.

Blandt de udførende medarbejdere på BFA og BFC opleves der fortsat en stor udskiftning. Det er forvaltningens håb at hjælpen fra Danmark, samt en bredere rekrutteringsstrategi kan afhjælpe nogle af disse problemer.

Tværfagligt samarbejde

De forskellige sektorer i Tasiilaq er begyndt at arbejde bedre sammen på tværs af sektorer vedrørende fælles problematikker omkring børn og unge. Ud over det ovennævnte tværsektorielle samarbejde omkring en fælles beredskabsplan ved viden eller mistanke om seksuelle overgreb, har BFA/BFC etableret et udvidet samarbejde med den lokale skole og sundhedsvæsenet. Man er

begyndt at holde møder med skolen hvor det drøftes hvordan man bedst muligt understøtter hinanden i arbejdet med børn og unge i forhold til deres indlæring. BFA/BFC mødes med sundhedsplejen hver 14. dag, hvor man blandt andet har fokus på tidlig indsats og opsporing.

D. 15. august indgik Kommuneqarfik Sermersooq i et formaliseret samarbejde med "Sustainable now" om projektet: "Tasiilami Suleqatigiippugut" (Vi samarbejder i Tasiilaq). Projektet er et 8-årigt partnerskab med borgere, foreninger, virksomheder og den lokale forvaltning i Tasiilaq. Formålet er at inddrage borgerne i arbejdet med at udvikle lokalsamfundet til et sted hvor der er gode livsvilkår for børn og unge.

Samfundsmæssige problematikker:

Forvaltningen betragter det stadig ikke som muligt at løse alle de sociale problemer kun ved hjælp af forvaltningens eksisterende støtteforanstaltningstiltag. Der bør stadig være tale om en helhedsorienteret samfundsindsats hvor der fokuseres på strukturelle problemer i Tasiilaq som: Boligmangel, dårlig sundhed, arbejdsløshed, manglende uddannelsesmuligheder og manglende kvalificeret arbejdskraft. Sideløbende med dette, ønsker forvaltningen at udvikle og implementere nye tiltag, med henblik på at fremme den tidlige, forebyggende indsats. Det er ydermere forvaltningens håb at ovennævnte projekt, "Tasiilami Suleqatigiippugut" kan løse nogle af disse strukturelle problematikker.

Øget opmærksomhed:

Tasiilaq oplever fortsat konsekvenserne af den øgede politiske opmærksomhed og mediebevågenhed. På den ene side kan det virke stigmatiserende for de lokale familier i Tasiilaq, og på den anden side skaber det nye muligheder. Der kan skabes et rum for øget politisk vilje til at forbedre forholdene for børn og deres familier, og tilføre området de nødvendige ressourcer.